

ján in situ hagyva az agyag öntőmintát is. Az öntőmintát, amiben egy közel 90 cm átmérőjű harangot öntöttek, alapos dokumentálás után egyben emeltük ki és szállítottuk az MTA Régészeti Intézete restaurátor műhelyébe, ahol már helyre is állítottuk.

j) A templomtól északra egy nagyobb felületen Karoling- és kora Árpád-kori települési objektumokat is feltártunk. Közülük különösen érdekes két, nagyjából egyformán kivitelezett, agyagba rakott kőfalú, Omega alakú építmény, amelybe két, aszimmetrikusan nyitott lejáraton lehetett lejutni, belül középen pedig egy tűzteret alakítottak ki. Minden bizonnyal valamilyen főző-sütő helyiség volt, szokatlan azonban, hogy falait ilyen masszívra és mélyre (közel 2 m) építették. Több, deszkával bélelt verem vagy kút mellett előkerült egy szárazon falazott kút is, betöltésében sok, faragásból származó márványdarabbal és egy márványhasábbal, ami egy nyílászáró kőkeretének a része lehetett.

A több mint 50 m hosszú, közel 25 m széles templom maradványait a Zala Megyei Múzeumok Igazgatósága anyagi támogatásával az ásatások befejezése és rész-

letes dokumentálása után konzerváltuk. Az alapárkokban megmaradt betöltést, a helyenként még eredeti falmaradványokat egy 10–15 cm vastag homokréteggel lefedtük, majd erre egy, a folyosókripta körül pedig több sor kőből és ún. ötös betonból építettünk „falat”. Ezzel hosszú időre megvédtük, egyúttal látogatható műemlékké tettük hazánk legjelentősebb, nyugat-európai mértékkel mérve is kiemelkedően fontos kora középkori (9. századi) építészeti emlékét. Az új műemléket 2000. augusztus 19-én a salzburgi érsek (az eredeti építető kései utóda) szentelte fel újra.

SZŐKE BÉLA MIKLÓS

426. Zsámbok, Nagyhalom
(MRT XIII/3. k. 28/14. lh.)
(Pest megye) Ø

2000 tavaszán a volt aszódi-gödöllői járás területén az 1998–1999-ben készített légi fotók alapján jártuk be a lelőhelyet. Leletet nem találtunk.

MIKLÓS ZSUZSA